

Termiczne metody przekształcania odpadów komunalnych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami

Doc. dr Lidia Sieja
Zespół Zagospodarowania Odpadów

Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych Katowice
Seminarium 24.01.2008

Bilans odpadów komunalnych wg KPGO

	2000r	2004r
Łącznie:	12,0 mln Mg	12,0 mln Mg
Odpady uleg. biodegradacji	4,9 mln Mg	5,5 mln Mg

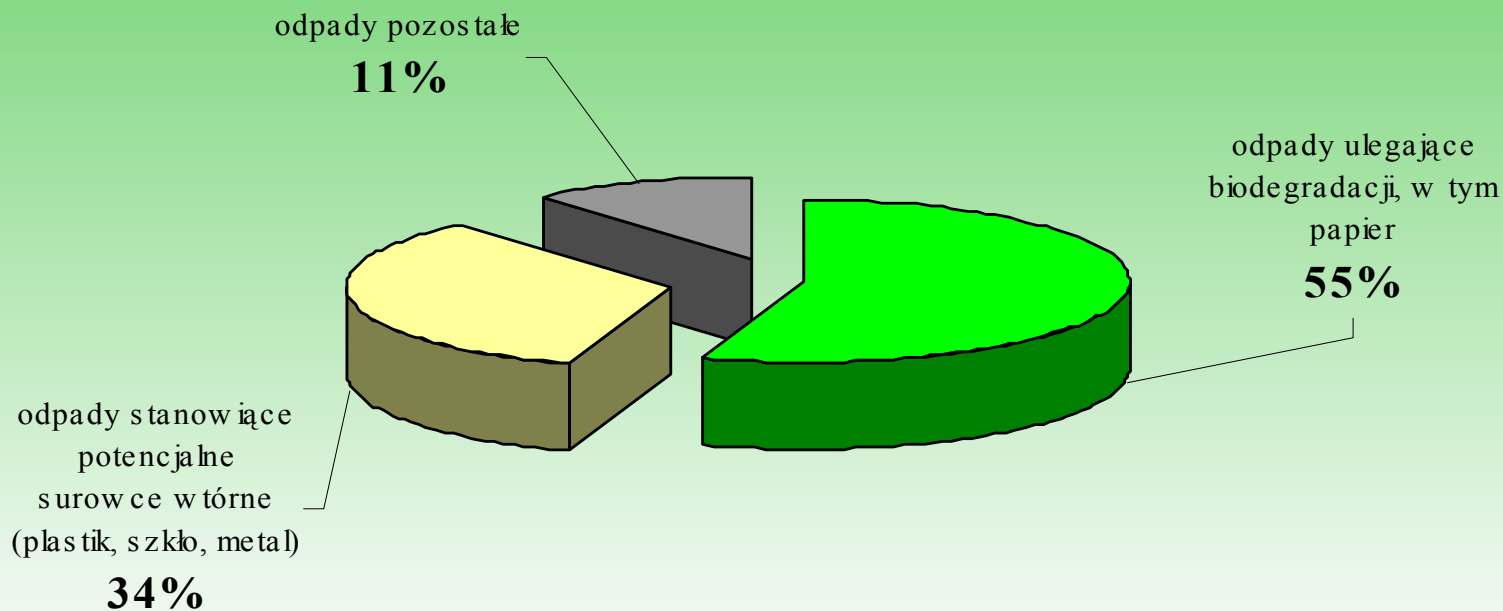
Ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji w 1995r
– 4,3 mln Mg

Współczynnik na mieszkańca w 1995r:

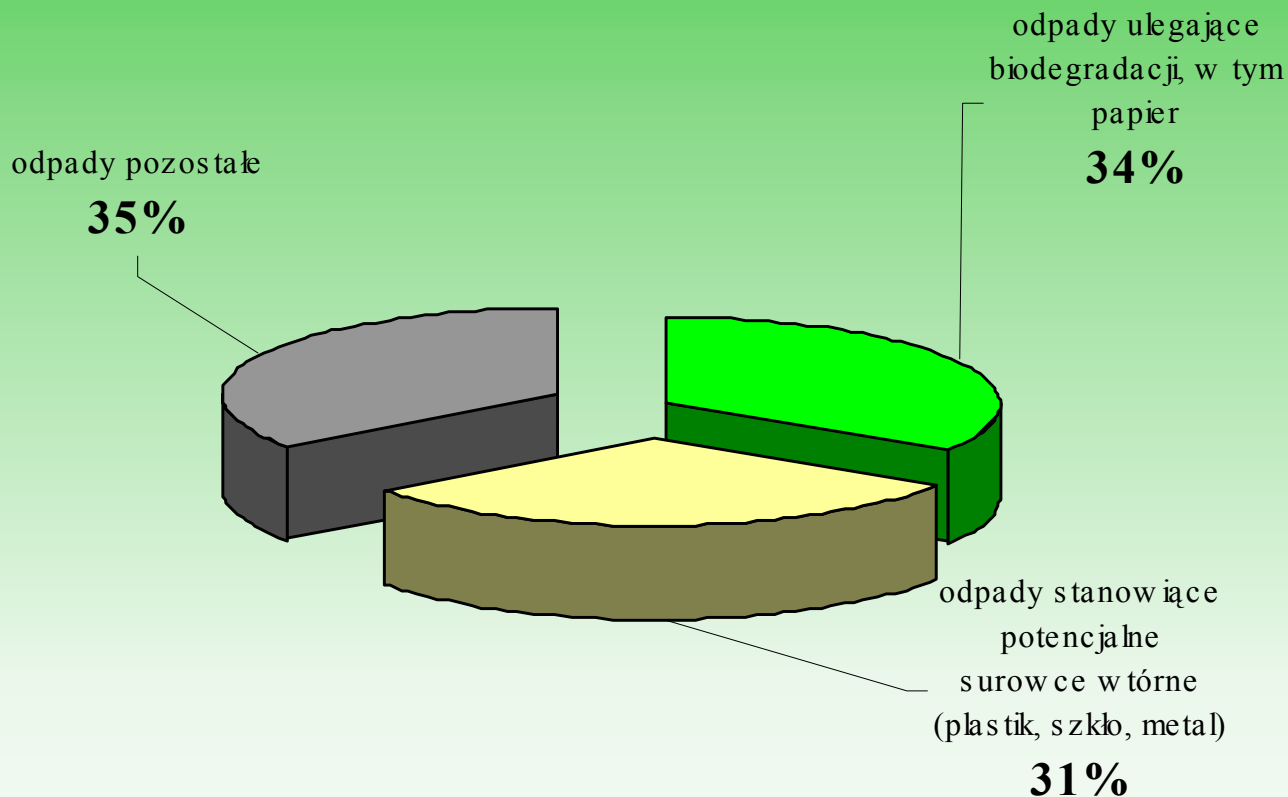
- miasto – 155 kg
- wieś – 47 kg

Skład odpadów miejskich

Skład odpadów wiejskich

Ilość odzyskiwanych i unieszkodliwianych odpadów komunalnych w Polsce [GUS]

	2000r	2004r	2006r
Ilość odpadów selektywnie zbieranych	13 tys. Mg	243 tys. Mg	403 tys. Mg
Ilość odpadów przetwarzanych biologicznie	300 tys. Mg	279 tys. Mg	297 tys. Mg
Ilość odpadów przetwarzanych termicznie	50 tys. Mg	44 tys. Mg	45 tys. Mg
Ilość odpadów składowanych	11,8 mln Mg	9,5 mln Mg	9,3 mln Mg

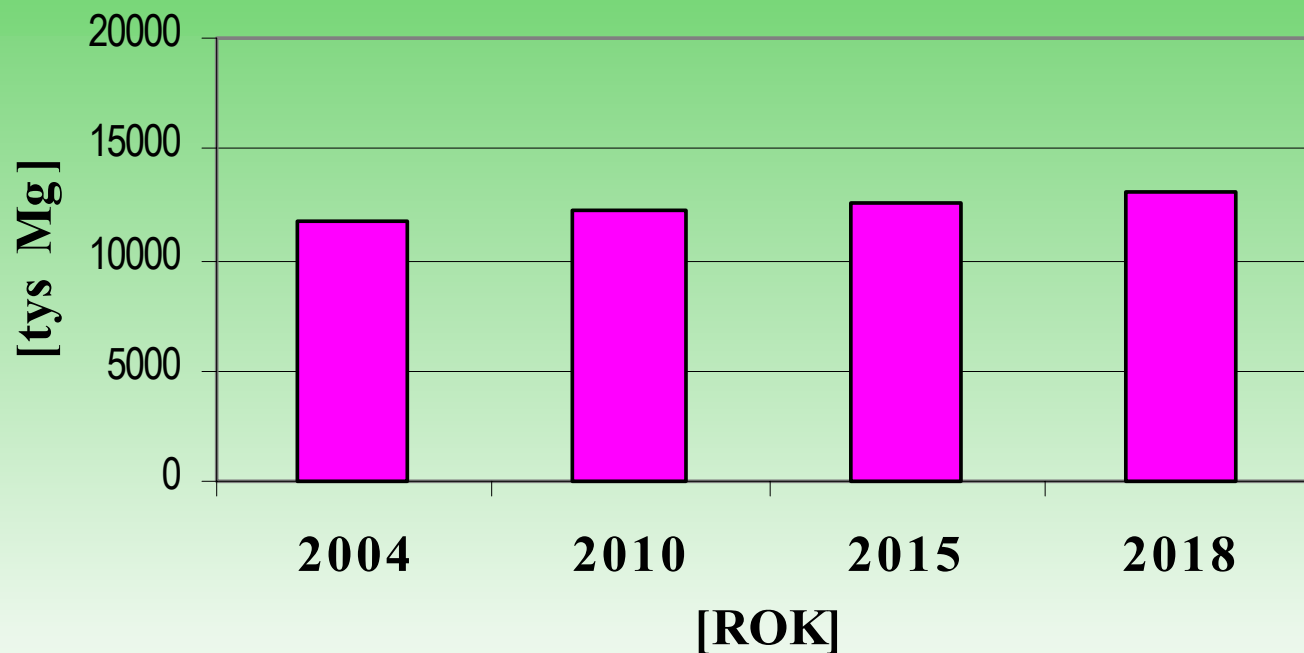

Ilość instalacji w gospodarce odpadami komunalnymi w Polsce

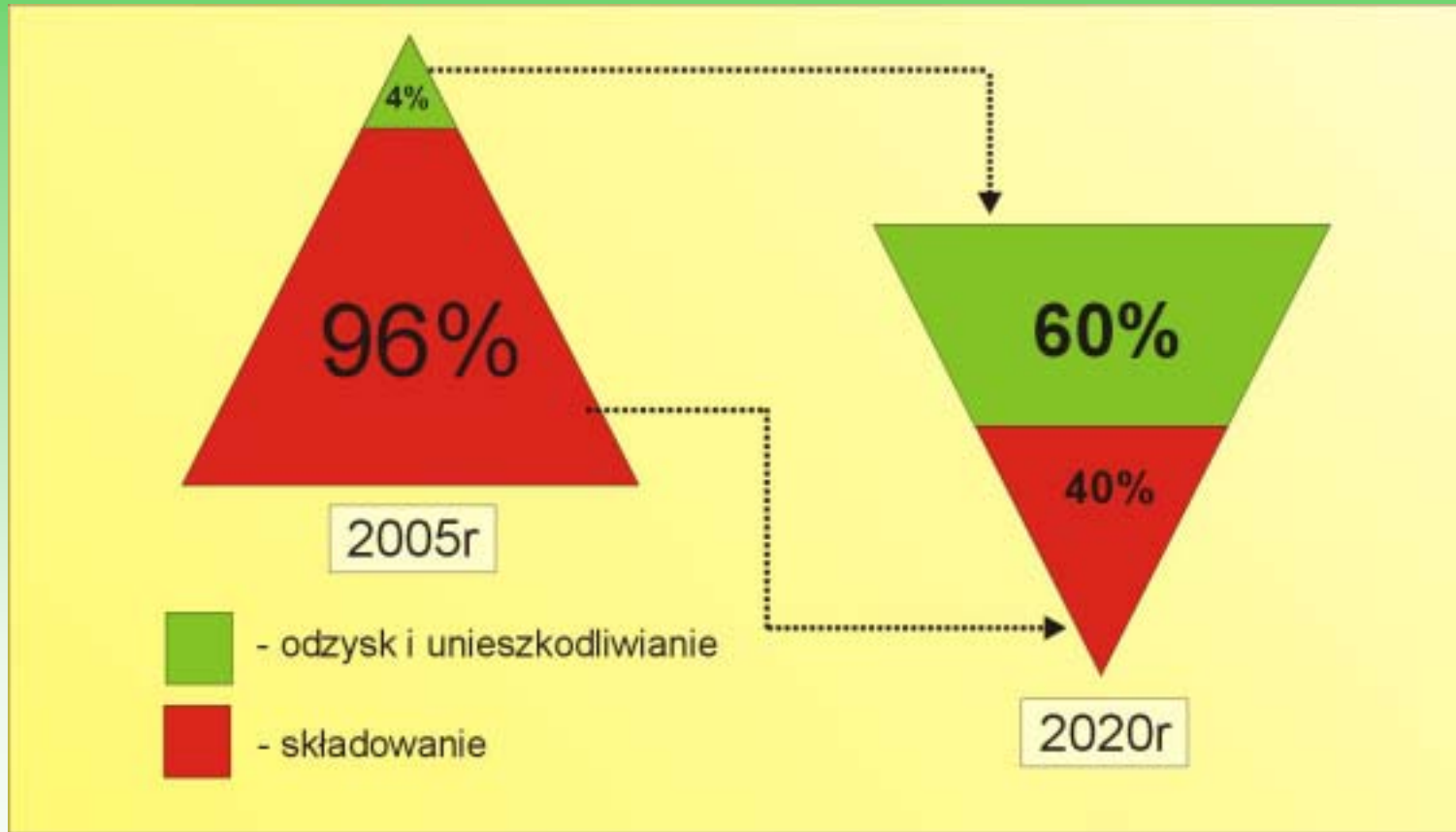
	2000r	2004r
Kompostownie	54	83
Sortownie	52	84
Spalarnie	1	1
Składowiska	996	1049

Przewidywany wzrost globalnej ilości odpadów grupy 20 wg KPGO

Podstawowe założenia w strategii gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce

Cele do osiągnięcia wg KPGO

1

Objęcie umowami na odbiór odpadów 100%
mieszkańców

Cele do osiągnięcia wg KPGO

2

Odzysk i unieszkodliwianie (poza składowaniem)

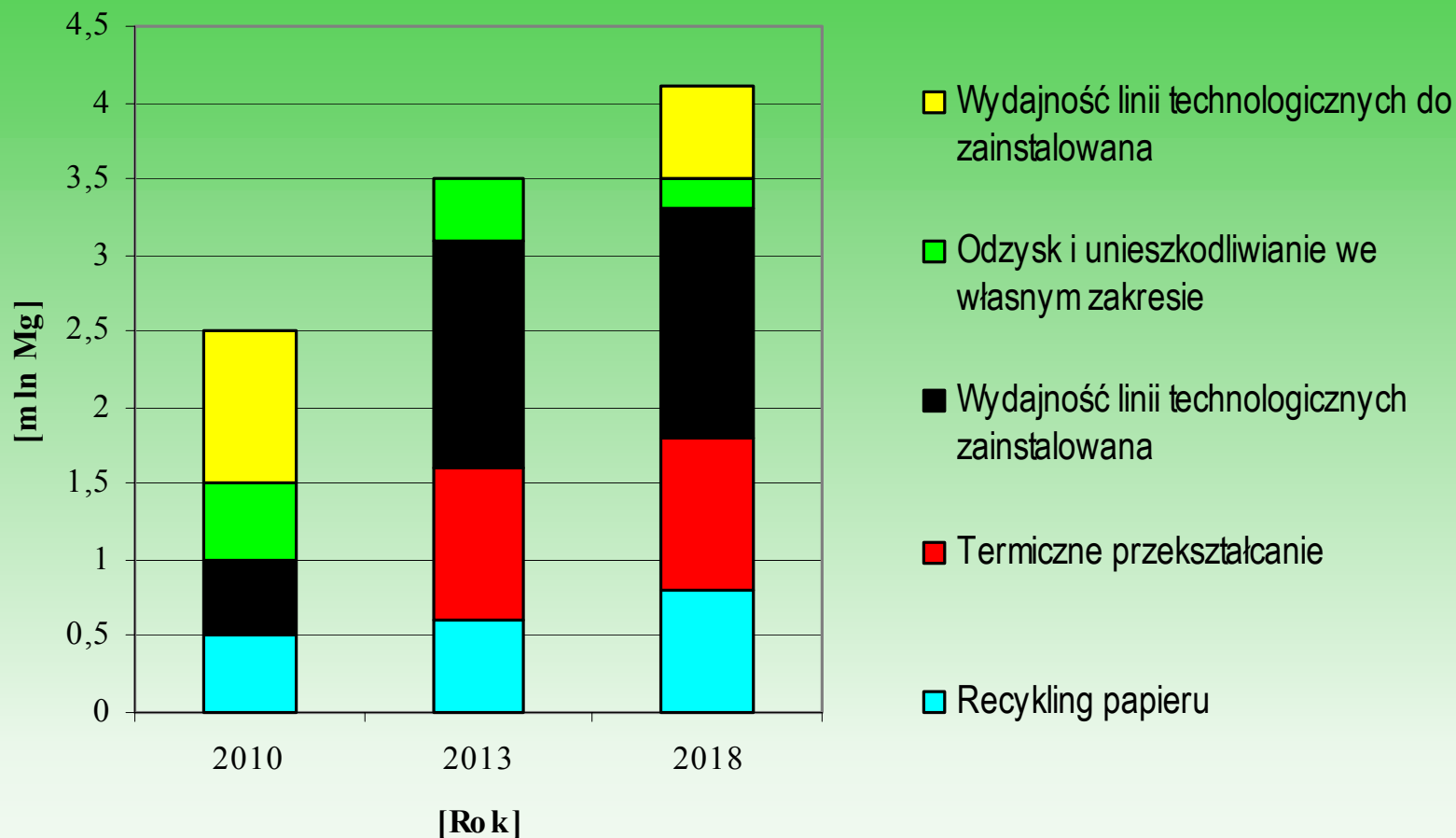
odpadów ulegających biodegradacji

2010 – 2,5 mln Mg odpadów ulegających biodegradacji

2013 – 3,5 mln Mg odpadów ulegających biodegradacji

2018 – 4,1 mln Mg odpadów ulegających biodegradacji

Zadanie:

Budowa systemu kompleksowych,
regionalnych rozwiązań

Sieć instalacji zapewniających osiągnięcie
wyznaczonych celów

Zadanie:

Termin realizacji: 2009

Zamknięcie i rekultywacja wszystkich
składowisk odpadów nie spełniających
wymogów

Dyrektywy 1999/31/WE i polskiego prawa

Ilość odpadów
komunalnych
wytwarzanych:
ok. 1,5 mln Mg

Ilość odpadów
komunalnych
zebranych w 2006r:
wg GUS -1,38 mln Mg

W 2001r – zebrano w
województwie śląskim
1,54 mln Mg odpadów

Ilość odpadów wyselekcjonowanych w ramach selektywnego zbierania w woj. śląskim w 2003 i 2006r w tys. Mg

Rodzaje odpadów/ rok	2003	2006
RAZEM	33	73
w tym:		
Papier	10	19
Szkło	9	17
Tworzywa sztuczne	5	7
Metal	9	1
Tekstyli	0	3
Odpady niebezpieczne	0	0
Odpady wielkogabarytowe	6	14

Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w woj. śląskim

2003 rok

43 składowiska

8 kompostowni

10 sortowni

11,1 tys.Mg poddano
kompostowaniu

1309 tys.Mg składowano

2006 rok

39 składowisk

9 kompostowni

17 sortowni w tym 4 ręczne

59,2 tys.Mg poddano
kompostowaniu

1179 tys.Mg składowano

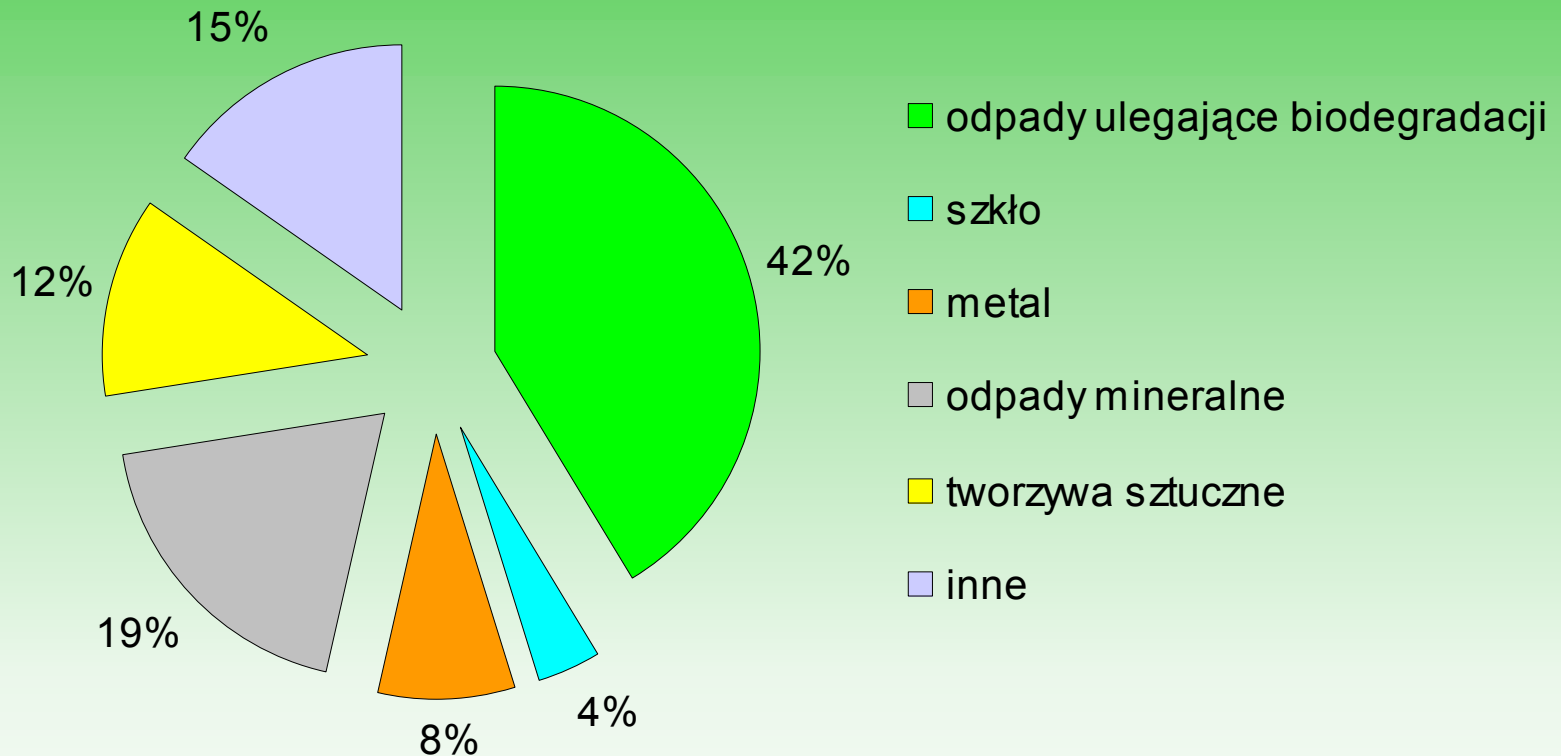
Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego

Główne cele:

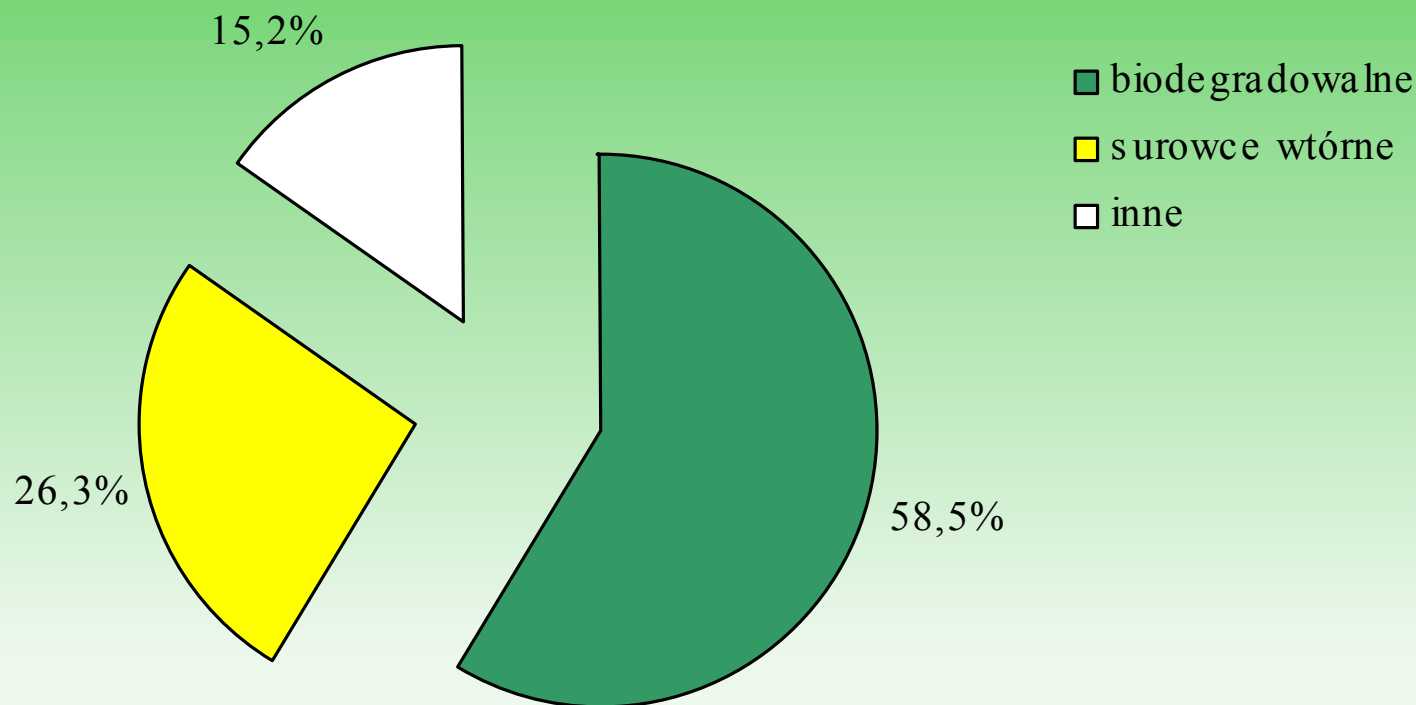
- Redukcja odpadów ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach;
- Rozwój selektywnej zbiórki;
- Wzrost poziomu odzysku odpadów:
  - wielkogabarytowych (w tym RTV i AGD);
  - odpadów niebezpiecznych;
  - odpadów budowlano-remontowych;
- Wzrost poziomu świadomości ekologicznej obywateli.

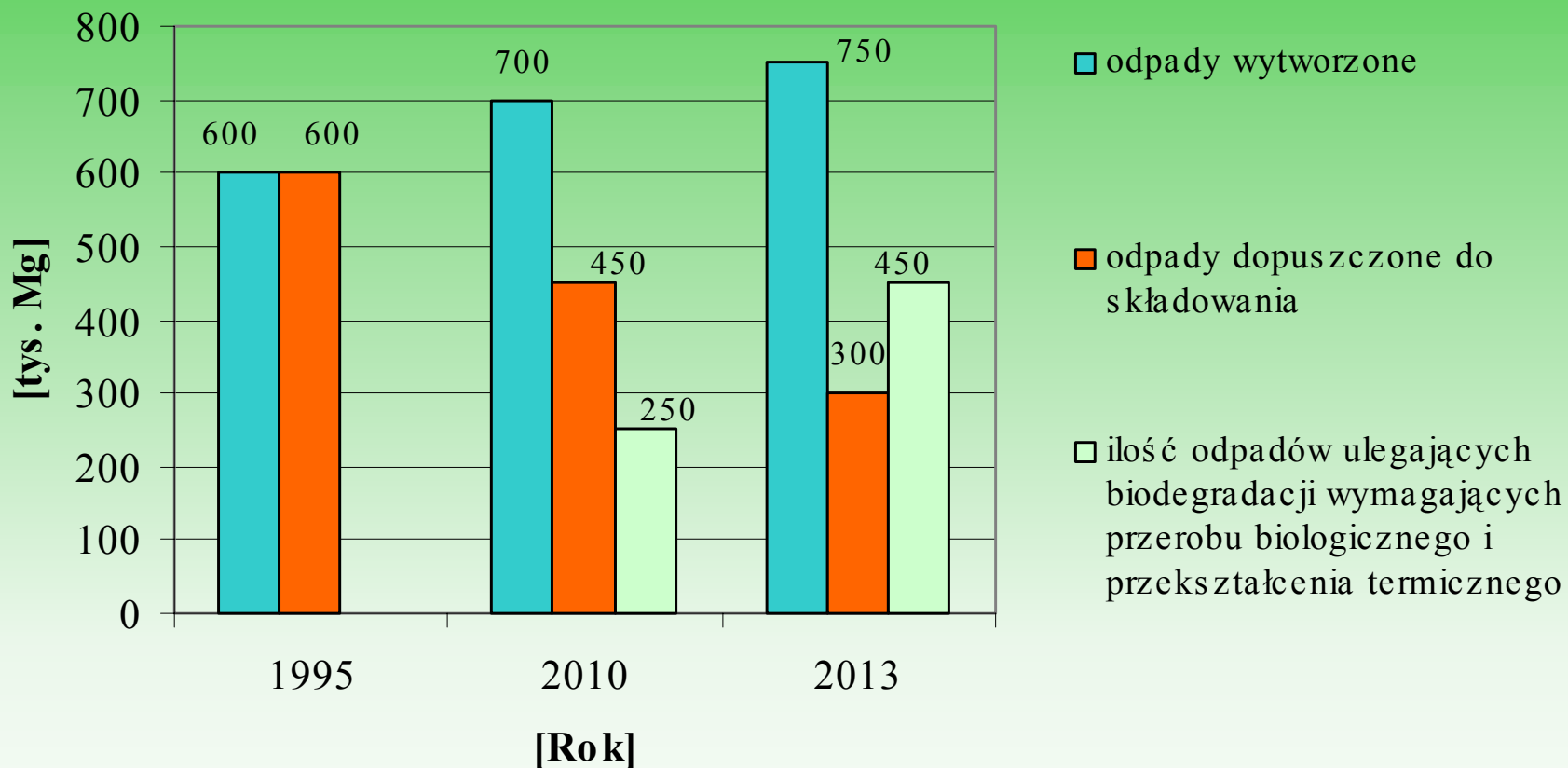
Średni skład odpadów komunalnych w województwie śląskim (wg Planu 2003r)

Wstępne (średnie) wyniki badań składu odpadów komunalnych M.Katowice (po 3 miesiącach badań)

Konieczność wzrostu przerobu odpadów ulegających biodegradacji w woj. śląskim

System gospodarki odpadami komunalnymi w woj.śląskim

Rok 2010

KOMPOSTOWNIA

SORTOWNIA

SKŁADOWISKO

Obiekty o charakterze lokalnym (składowiska, kompostownie, sortownie), przyjmujące ok. **30 %** odpadów komunalnych.

KOMPOSTOWNIA

SORTOWNIA

SKŁADOWISKO

SKŁADOWISKO

6-8 obiektów o charakterze regionalnym (składowiska, kompostownie, sortownie), przyjmujących ok. **60 %** odpadów komunalnych.

1 obiekt termicznego przekształcania odpadów przyjmujący ok. **10 %** odpadów komunalnych.

Rok 2015

KOMPOSTOWNIA

SORTOWNIA

SKŁADOWISKO

Obiekty o charakterze lokalnym (składowiska, kompostownie, sortownie), przyjmujące ok. **15 %** odpadów komunalnych.

KOMPOSTOWNIA

SORTOWNIA

SKŁADOWISKO

SKŁADOWISKO

6-8 obiektów o charakterze regionalnym (składowiska, kompostownie, sortownie), przyjmujących ok. **65 %** odpadów komunalnych.

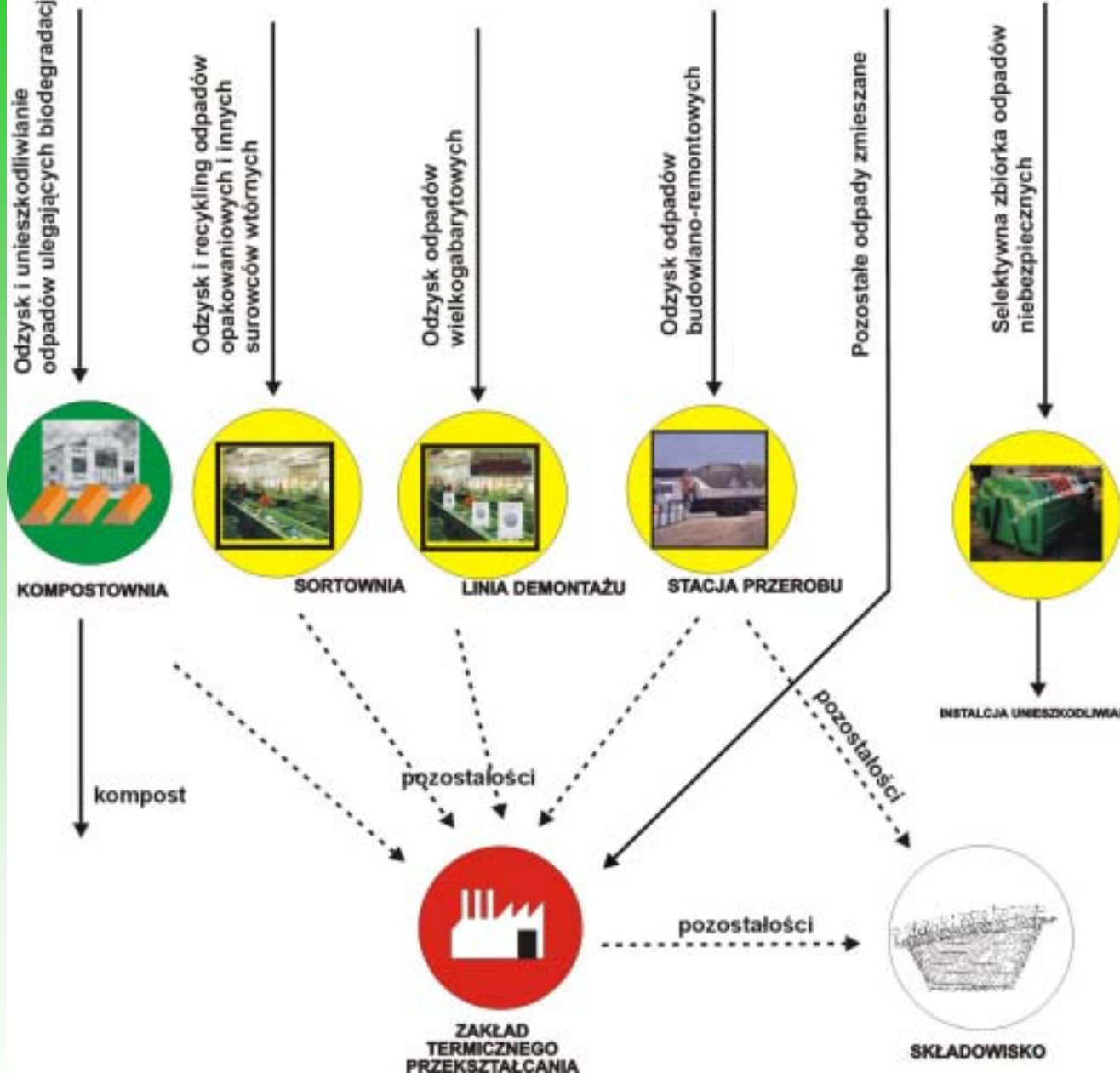
2 obiekty termicznego przekształcania odpadów przyjmujące ok. **20 %** odpadów komunalnych.

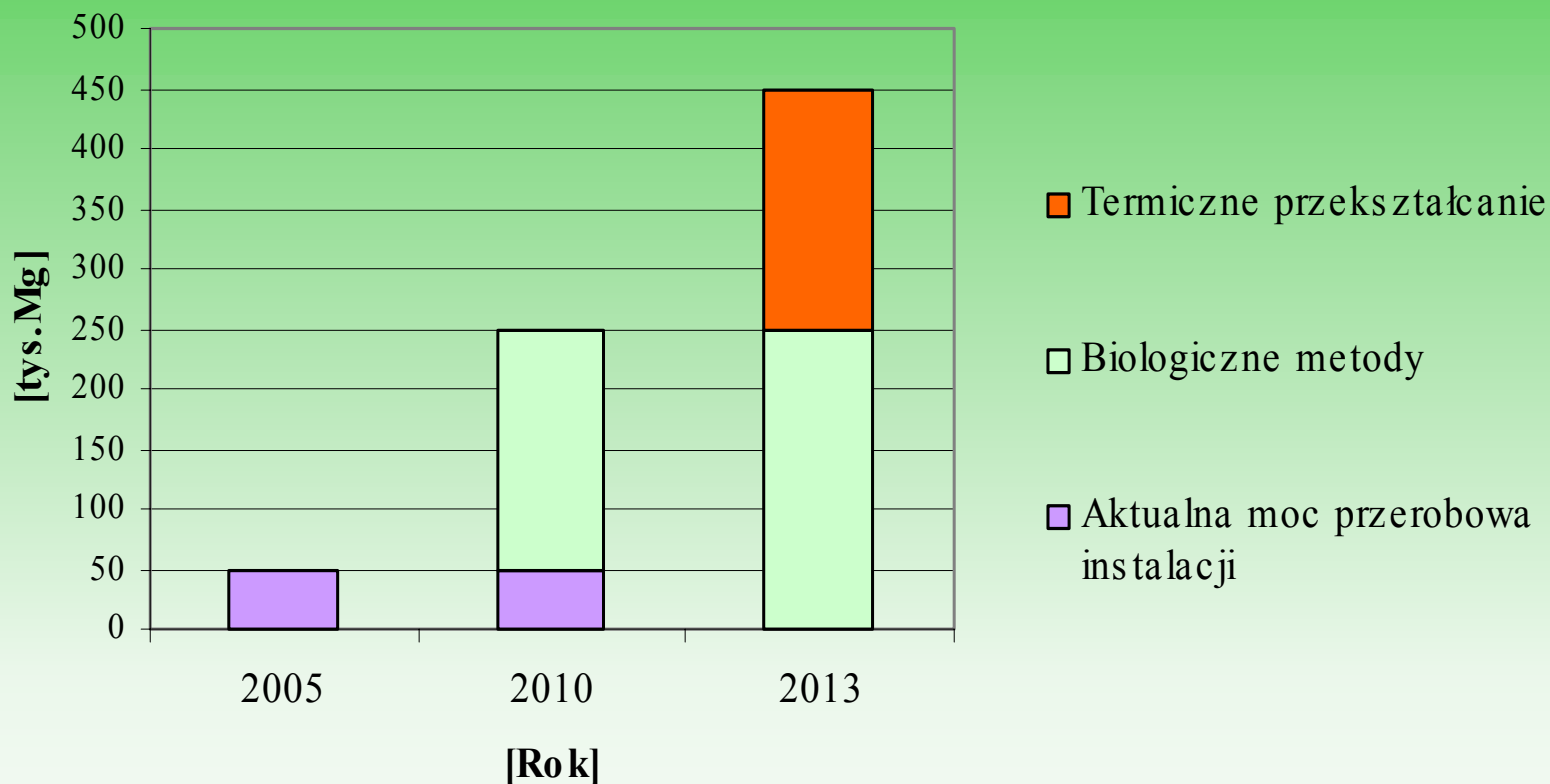
**Termiczne przekształcanie
odpadów –
nieodzownym elementem
docelowego, kompleksowego
systemu gospodarki odpadami
komunalnymi województwa
śląskiego**

Modelowe rozwiązanie z termicznym przekształcaniem odpadów dla województwa śląskiego

Możliwości technologiczne wypełnienia zobowiązań wobec Unii Europejskiej i polskiego prawa

Obszar aglomeracji górnośląskiej

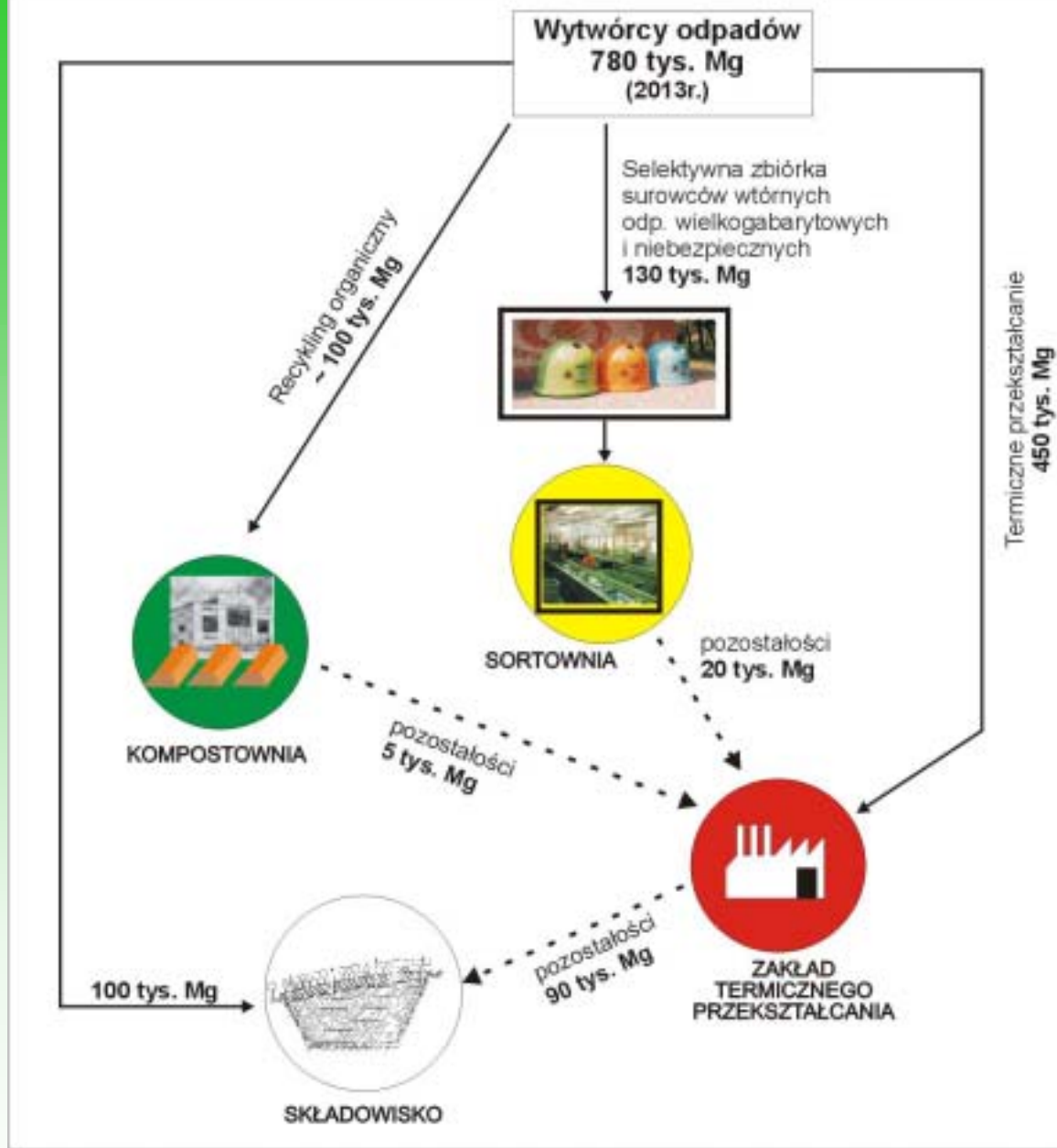

~ 0,9 mln mieszkańców
ok. 338 tys Mg wytwarzanych
odpadów komunalnych
w tym 160 tys odpadów
ulegających biodegradacji

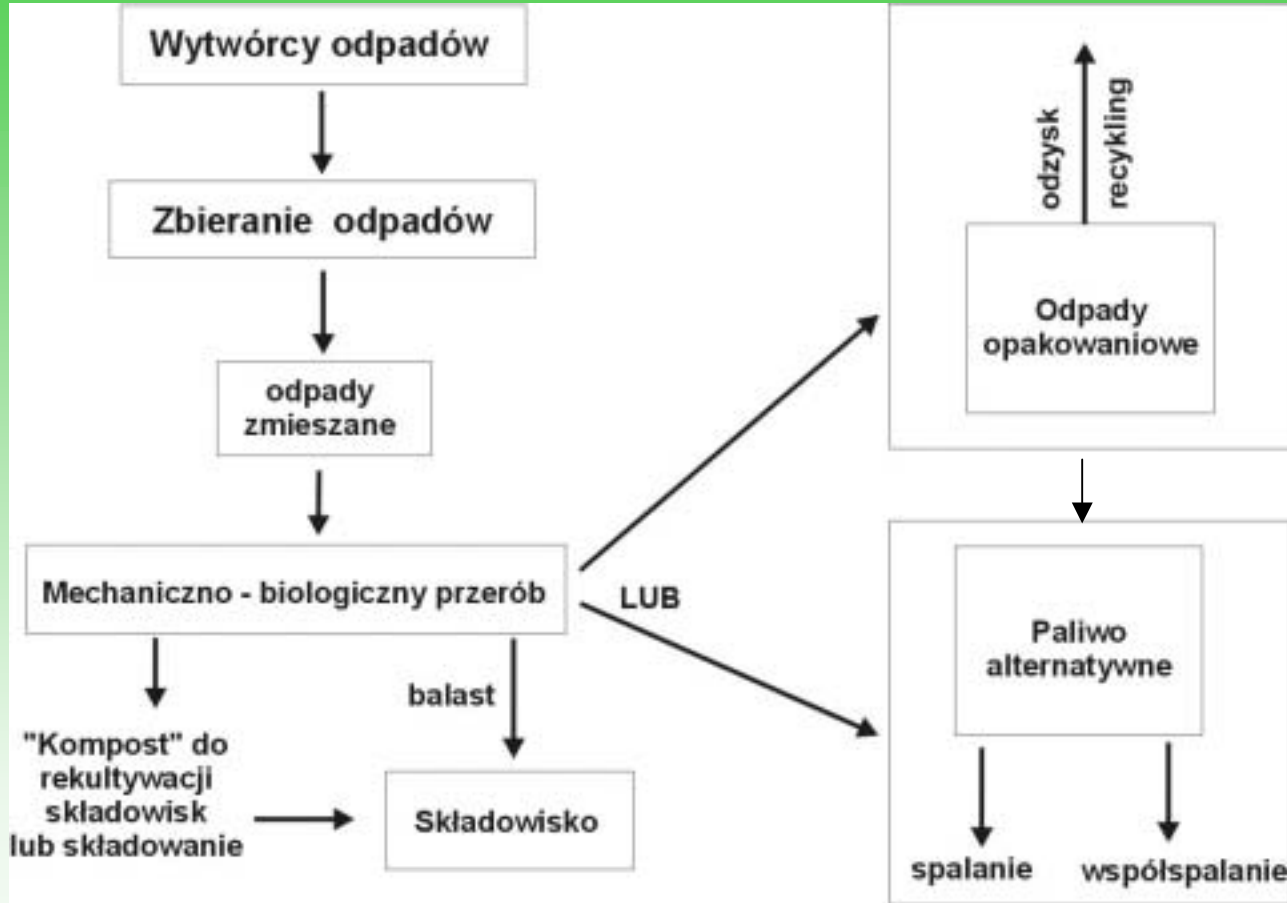
~ 1,1 mln mieszkańców
ok. 450 tys Mg wytwarzanych
odpadów komunalnych
w tym 220 tys odpadów
ulegających biodegradacji

Schemat funkcjonowania systemu i przepływ strumieni odpadów

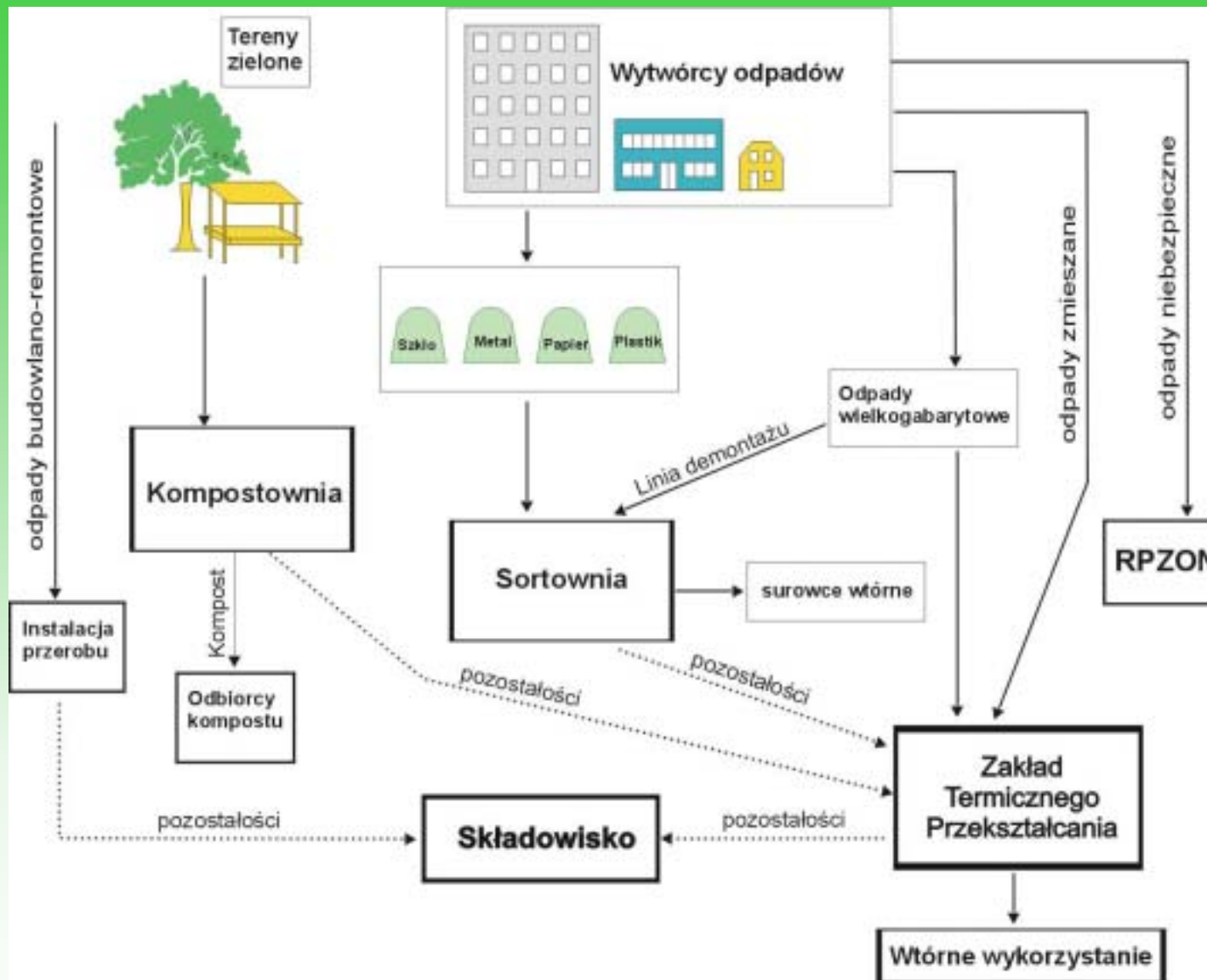
Alternatywne rozwiązanie MBP

jest nieefektywne

Proponowany układ kompleksowego rozwiązania

Argumenty przemawiające za wdrożeniem metod termicznego przekształcania odpadów komunalnych

Argument 1

Zastosowanie termicznego przekształcania odpadów
jest jedyną szansą wywiązania się
z zobowiązań wobec UE i polskiego prawa w
zakresie redukcji składowania odpadów ulegających
biodegradacji.

**budowa 2
instalacji
termicznego
przekształcania
odpadów**

**wydajność
450 tys.
Mg/rok**

**unieszkodliwienie
ok. 200 tys. Mg
odpadów
ulegających
biodegradacji**

**wypełnienie
wymogów
Dyrektywy
99/31/WE**

Argument 2

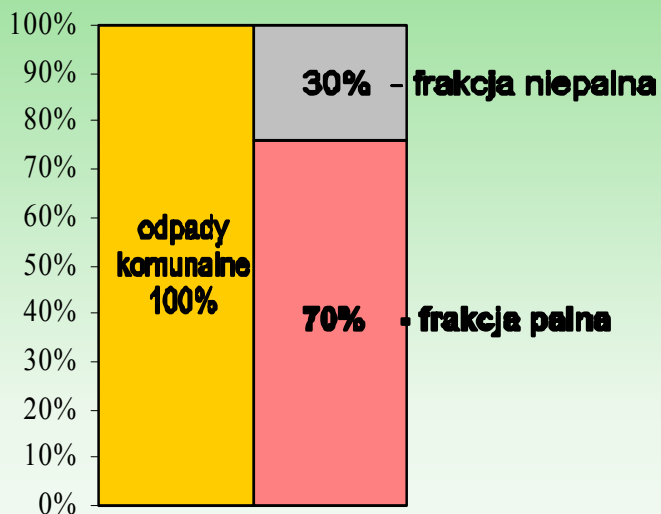
Konieczność – w niedalekiej przyszłości –
składowania odpadów bez organiki.

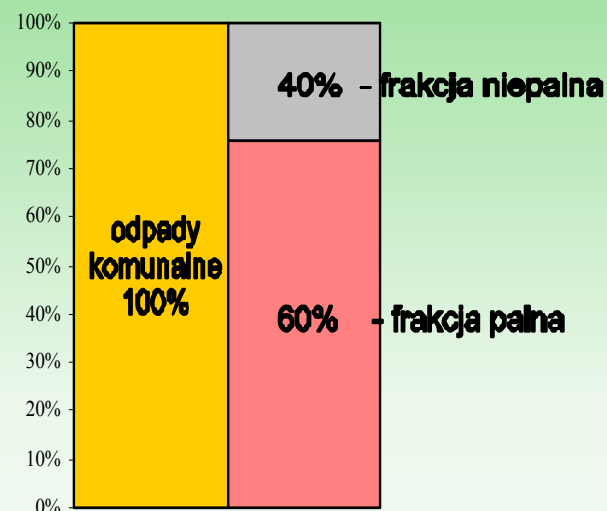
Argument 3

Możliwość wykorzystania energii tkwiącej w odpadach komunalnych

dla miast

dla jednostek wiejskich

Argument 4

Instalacja TPOK – odnawialne źródło energii

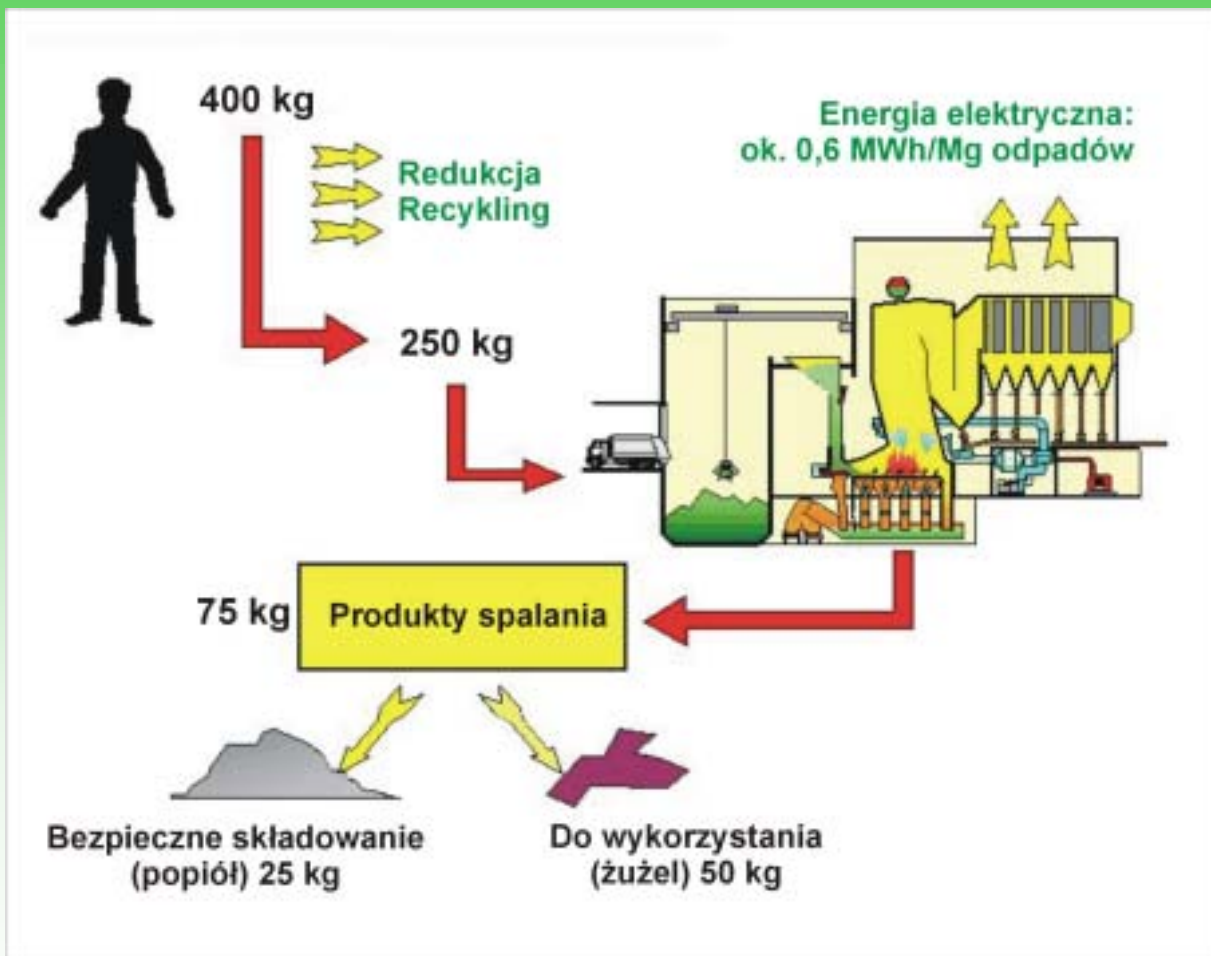
Argument 5

Instalacja TPOK – źródło „czystej” energii elektrycznej i ciepła

Argument 6

Znaczne zmniejszenie ilości i objętości odpadów kierowanych do składowania

Argument 7

Szacunkowe koszty inwestycji i eksploatacji instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych.

Koszty przyjmowania odpadów na składowisko będą sukcesywnie, już od 2008r., wzrastać (Rozporządzenie Ministra Środowiska), tak by wzorem innych krajów UE zrównać koszty przyjmowania odpadów do składowania z kosztami prowadzenia procesu termicznego przekształcania, co powinno być bodźcem do stosowania nowych technologii. W niektórych krajach UE już obecnie koszty przyjmowania odpadów na składowisko są wyższe niż w spalarni

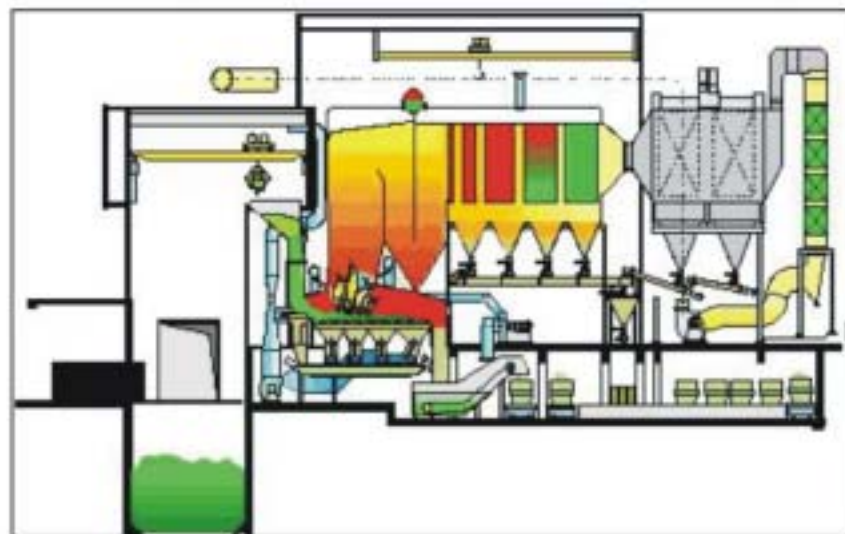
Argument 8

Ochrona środowiska

SKŁADOWANIE:

- "Bomba czasowa"
- zanieczyszczenie powietrza
- zanieczyszczenie wód
- zanieczyszczenie gleby
- emisja CH_4 (do 20 razy groźniejsza dla atmosfery niż CO_2)

SPALANIE Z ODZYSKIEM ENERGII:

- 90% redukcja ilości odpadów
- kontrolowane spalanie
- brak emisji CH_4
- brak odcieków
- inertne produkty spalania (żużle)
- oszczędzanie zasobów paliw kopalnych

Argument 9

Instalacja TPOK symptomem naszej „europeizacji”
w dziedzinie gospodarki odpadami komunalnymi

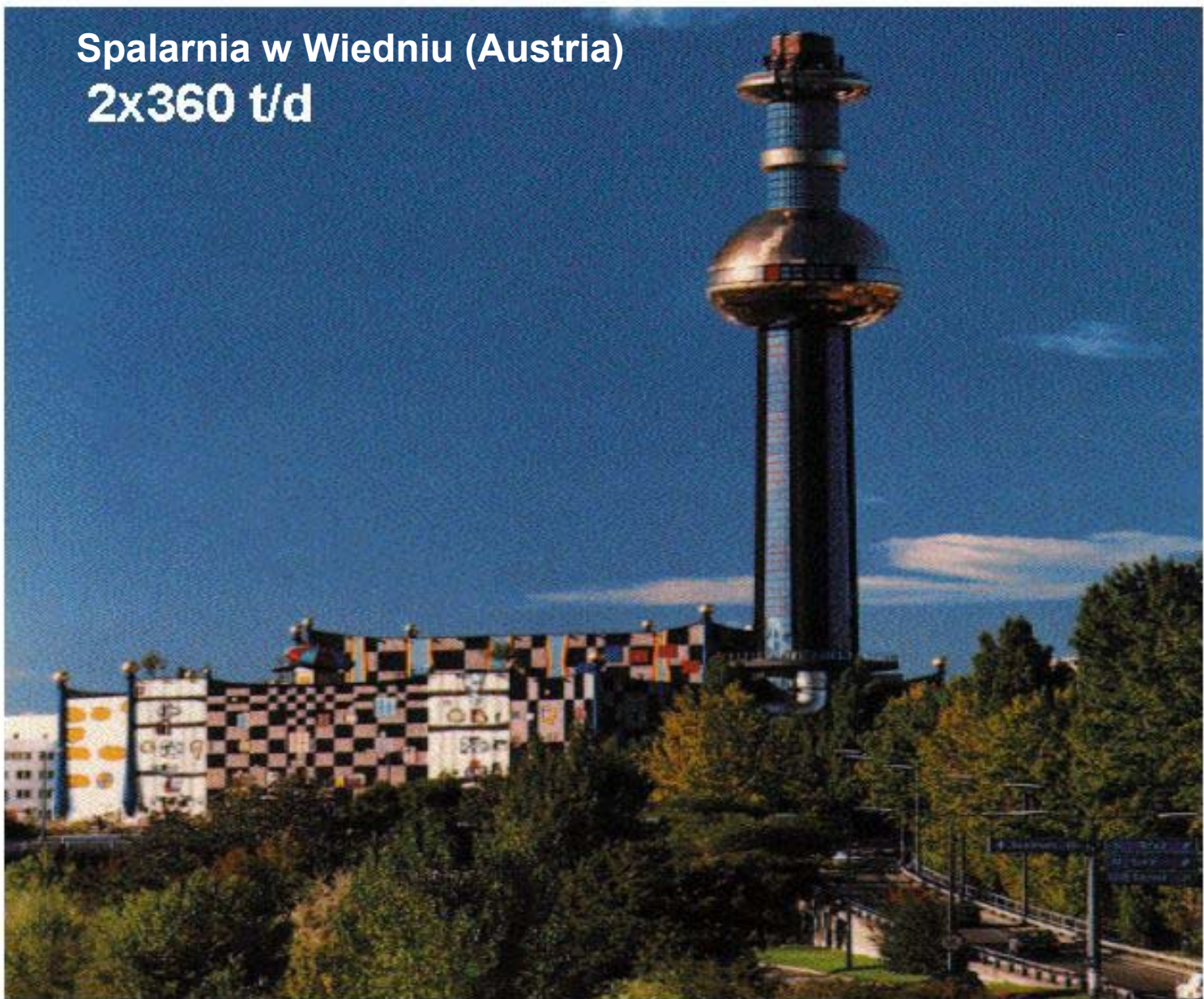

Argument 10

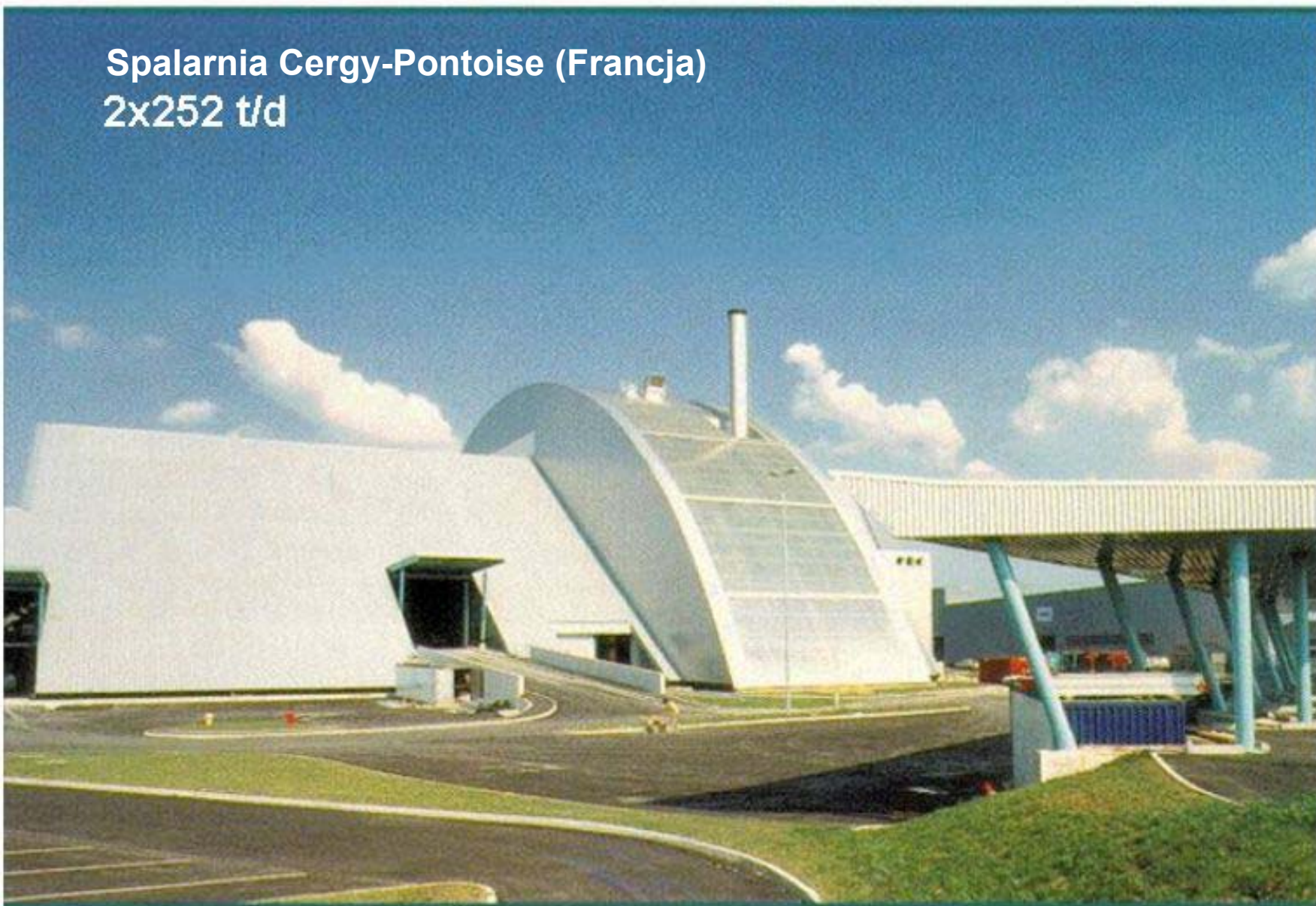
Możliwość wspólnej gospodarki
odpadami komunalnymi
i komunalnymi osadami ściekowymi

Spalarnia w Wiedniu (Austria)
2x360 t/d

Spalarnia Cergy-Pontoise (Francja) 2x252 t/d

KONKLUZJA

- instalacje termicznego przekształcania odpadów mają niepodważalne miejsce w systemach gospodarki odpadami komunalnymi, szczególnie w systemach dla dużych miast i są niezbędne dla wypełnienia przyjętych przez Polskę zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki odpadami
- konieczne jest niezwłoczne przystąpienie na terenie Górnośląskiego Związku Metropolitalnego do przygotowań zmierzających do budowy 2 instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych.

Aby możliwe było opracowanie i złożenie
odpowiedniego wniosku
o dotacje z UE na realizację tej inwestycji –
konieczne jest
w aktualizowanym planie gospodarki odpadami dla
województwa śląskiego
**w sposób jednoznaczny określić koncepcję
wieloletniego systemu
z włączeniem termicznego przekształcania
odpadów, oraz uwzględnieniem związków gmin
realizujących wspólne systemy gospodarki odpadami
komunalnymi**

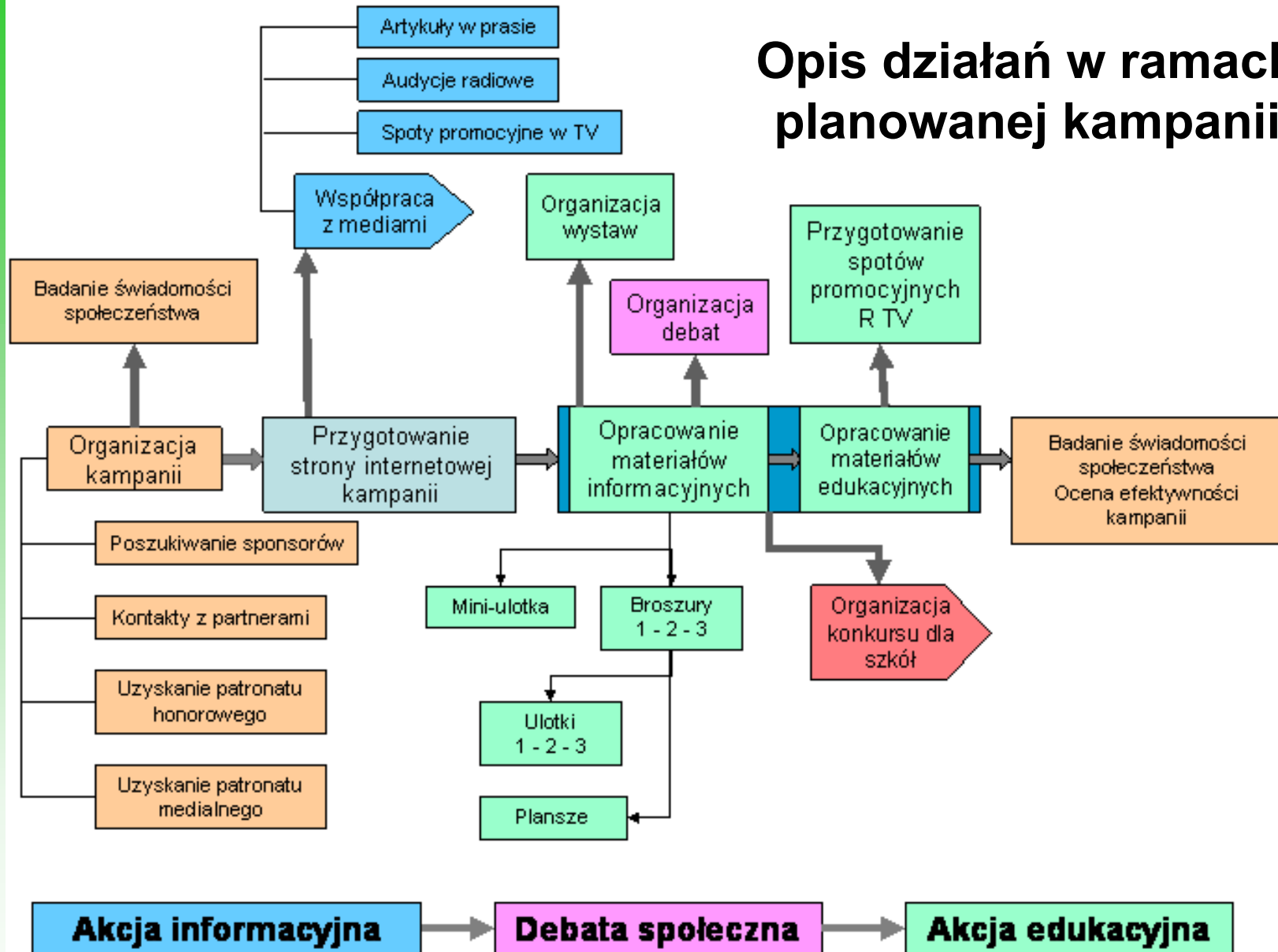

Akceptacja społeczna –

rozszerzenie programu edukacji społecznej
o kampanię na rzecz budowy instalacji TPOK

Opis działań w ramach planowanej kampanii

Dziękuję za uwagę

Prezentacja znajduje się na stronie IETU:
www.ietu.katowice.pl

